

OAJ:N MÄNTSÄLÄN OPETUSALAN PAIKALLISYHDISTYKSEN KANNANOTTO KOSKIEN ARVIOINTIA ALKU-OPETUKSESSA

Mäntsälän kunnan kasvatus- ja sivistyslautakunta on 16.06.2020 pykälässä 44 Opetussuunnitelman päivittäminen / oppilaanohjauksen ja ruotsin kielen tuntijako sekä arviointi. OAJ:n Mäntsälän opetusalan paikallisyhdistys päätti yleisessä kokouksessa laatia kannanoton koskien arviointia alkuopetuksessa.

Alkuopetuksen arviointiin on kohdistettu tämän lukuvuoden osalta huomattava uudistus (<http://193.143.236.21/dynasty/kokous/20202856.PDF>) 16.6.2020, § 44. Uudistuksen myötä luokanopettajan tulee arvioida **kaikki oppiaineet viisiportaisella asteikolla** jo oppilaan ensimmäisen kouluvuoden lopussa. Kunnassamme on alkuopetuksessa aikaisemmin oppiaineista vain äidinkieli ja matematiikka arvioitu yksilöidysti (ja käyttäytyminen). Muiden oppiaineiden kohdalla arviointi on toteutettu hyväksyty/hylätty asteikolla. Uudistetussa lukuvuosituodistuksessa äidinkieli ja matematiikka arvioidaan viisiportaisesti ja niiden eri osa-alueet vielä yksilöidysti todistuksen liitteessä. **Koska lukuvuosiarvioinnin pitää summatiivisena arviointina perustua dokumentoituun tietoon, on suuri riski, että ensimmäisellä ja toisella luokalla opetus alkaa eheytetyn opetuksen ja opetuskokonaisuuksien sijaan kääntyä voimakkaasti kohti ainejakoista, oppikirjaperustaista opetusta ja kokeita/testejä. Tämä on vahvasti vastoin opetussuunnitelman linjauksia.**

Dokumentoitu, luotettava ja kunnan sisällä eri kouluissa yhdenmukainen ja aidosti jokaisen oppilaan tavoitetasoa saavuttamisen tarkasti kuvaava arviointi on opettajalle prosessi, jonka lopputulosta ei saavuteta vain todistus pohjaa muuttamalla. Valtakunnallisen opetussuunnitelman arviointiosuuden mukaan arvioinnin tulee perustua opetussuunnitelman tavoitteisiin, jotka on paikallisella tasolla tarkennettu. Esim. ykkösten kuvataiteessa on 11 tavoitetta kuten T8 "kannustaa oppilasta tunnistamaan erilaisia taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuotteita lähiympäristössään". **Lukuvuosituodistusmuutoksen jälkeen nykytilanteessa yksittäisen opettajan pohdittavaksi jää, kuinka kaikkien eri oppiaineiden kymmenet tavoitteet avataan alkuopetuksessa, miten opettaja niitä viisiportaisella asteikolla arvioi ja miten hän järjestää oppilailleen mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan eri tavoilla huomioiden, että osa oppilasta on vielä luku- ja kirjoitustaidottomia.**

Tämän lukuvuoden osalta on ensimmäistä kertaa 1.-luokkalaisilla varhennettua englantia. **Tähän ei ole kunnassamme annettu omaa oppituntia vaan ko. aineen osa-alueet integroidaan toisten oppituntien sisälle tuokioittain.** Koulutuksessa meille opettajille painotettiin, että englantia ei tulla arvioimaan. Tämä ei pitänyt paikkansa vaan nyt myös englantia on arvioitava. Mielestämme näin suurelle muutokselle olisi tullut varata aikaa ja arvioinnin tueksi pitäisi olla opettajille materiaalia sekä koulutusta/ohjeistusta.

Koska opetushallitus mahdollistaa myös ns. hybridiarvioinnin eli kokonaisuuden, jossa yksilöllisemmin eritellen arvioidaan matematiikan ja äidinkielen osaamista, mutta muista aineista todistukseen merkittäisiin esimerkiksi hyväksyty/hylätty, MOPY (OAJ:n Mäntsälän opetusalan paikallisyhdistys) ehdottaa arvioinnin muuttamista tämänkaltaiseksi. Uuteen todistus pohjaan siirtymisessä ilman alkuopetuksen opettajien näkemystä ja asiantuntemusta ei ole riskinä ainostaan opetuksen pirstaloituminen ensimmäisenä ja toisena kouluvuotena, vaan myös huomattava riski arvioinnin luotettavuuden heikkenemiseen.

Uudistusta valmisteltaessa ei ole kuultu opettajia.

Tähän kannanottoon perustuen alkuopetuksen arviointi tulisi ottaa kasvatus- ja sivistyslautakunnassa pikaisesti uudelleen käsittelyyn ja kuulla opettajia kyseisen asian suhteen.

Mäntsälässä 03.12.2020

OAJ:n Mäntsälän opetusalan paikallisyhdistyksen hallitus